C/2024/4053

12.7.2024

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru

Zapojení mládeže z EU a ze Spojeného království

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2024/4053)

Zpravodaj: **Cillian LOHAN**

Poradce	Maurizio CUTTIN
Rozhodnutí plenárního shromáždění	21.9.2023
Právní základ	čl. 52 odst. 2 jednacího řádu
Odpovědná sekce	Vnější vztahy
Přijato v sekci	3.4.2024
Přijato na plenárním zasedání	24.4.2024
Plenární zasedání č.	587
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	154/2/1

1 Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) je jakožto evropský zástupce občanské společnosti přesvědčen, že organizace občanské společnosti v Evropské unii i ve Spojeném království mají jedinečné předpoklady k tomu, aby podporovaly a usnadňovaly spolupráci mezi mladými lidmi z EU a Spojeného království, a je tedy připraven dostát své úloze, o čemž svědčí i toto stanovisko z vlastní iniciativy.

Mobilita mládeže

1.2 Vzhledem k tomu, že změny ujednání o mobilitě mezi Spojeným královstvím a EU, k nimž došlo v důsledku brexitu, měly nepřiměřeně negativní dopad na mladé lidi, EHSV v prvé řadě vyzývá Evropskou komisi, aby se obrátila na vládu Spojeného království s návrhem vyjednat ambiciózní vzájemné partnerství v oblasti mobility mládeže. Toto partnerství by se mělo zaměřit na stanovení podmínek pro vstup a pobyt za účelem, jako je výzkum, studium, odborná příprava a výměnné pobyty mladých lidí.

1.3 Kromě toho EHSV vyzývá Komisi, aby zintenzivnila jednání s vládou Spojeného království o plném znovuzačlenění Spojeného království do programu Erasmus+, což je požadavek, který oficiálně podporuje nejen Evropské fórum mládeže ([1]) a Britská rada mládeže ([2]), ale i řada dalších mládežnických organizací ve Spojeném království ([3]) i v EU.

([1]) https://www.youthforum.org/files/231207-PP-Erasmus.pdf.

([2]) https://www.byc.org.uk/uk-young-ambassadors/2024/advocating-for-erasmus-in-parliament-and-beyond [Poznámka: Vzhledem k nejistotě, kterou ve čtvrtek 21. března 2024 vyvolalo oznámení o platební neschopnosti Britské rady mládeže (viz odstavec 3.2), budou všechny následující odkazy na tuto organizaci zachovány, dokud bude existovat. Pokud Britská rada mládeže jako právní subjekt úplně zanikne, měly by být odkazy na ni v tomto stanovisku chápány jako odkazy na skupinu zvolených mezinárodních „mladých vyslanců Spojeného království“ a na strukturu, která je nahradí.].

([3]) https://1.yem.org.uk/embrace-erasmus.

1.4 EHSV žádá Komisi, aby potvrdila, že Spojené království může kdykoli zahájit jednání o opětovném zapojení do rámcového programu Kreativní Evropa. Zároveň Výbor Komisi nabádá, aby v rámci diplomatických jednání se Spojeným královstvím aktivně prosazovala otázku mezikulturního učení.

1.5 EHSV si je vědom toho, že brexit měl velmi negativní kulturní a hospodářský dopad na pořádání uměleckých turné ([4]), a tím i na kulturní vztahy mezi EU a Spojeným královstvím, a že byl tento problém projednán ve Výboru pro evropské záležitosti Sněmovny lordů ([5]) i na nedávných zasedáních Parlamentního shromáždění pro partnerství EU–Spojené království ([6]). Výbor proto Komisi vybízí, aby proaktivně spolupracovala s vládou Spojeného království na řešení překážek, jež omezují mobilitu pracovníků tvůrčích odvětví, což by mohlo zahrnovat vzájemné zrušení vízové povinnosti pro tvůrčí odvětví nebo „kulturní výjimku" z dohody o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím.

1.6 EHSV uznává, že výrazný pokles počtu účastníků školních zájezdů do Spojeného království i do EU ([7]) měl značný negativní kulturní a hospodářský dopad na obou stranách Lamanšského průlivu, a žádá proto Komisi, aby s vládou Spojeného království vyjednala vzájemné cestovní podmínky pro návštěvy škol. Ty by měly zahrnovat zavedení programu pro školní zájezdy, na jehož základě by žáci účastnící se školních či jiných zájezdů mladých lidí do Spojeného království nebo do EU nemuseli u sebe mít osobní cestovní pas. První úspěšný krok představuje v tomto směru rozhodnutí z 28. prosince 2023, podle něhož bude francouzským občanům a občanům EU, kteří navštěvují školy ve Francii a vydají se na druhou stranu Lamanšského průlivu za účelem prázdninového jazykového pobytu, stačit pouze průkaz totožnosti, a nebudou tak muset žádat o drahé vízum ([8]).

Strukturované zapojení

1.7 EHSV apeluje na Komisi, aby zahájila jednání se Spojeným královstvím s cílem vytvořit po vzoru iniciativy EU *Youth Sounding Board* ([9]) v rámci diplomatických misí obou stran vzájemné poradní struktury pro mládež.

1.8 V zájmu posílení dialogu a spolupráce mládežnických organizací EHSV rozhodně podporuje navázání strukturované spolupráce mezi EU, orgány na úrovni Spojeného království a decentralizovanými regiony, do níž by byla rozsáhle zapojena mládež a jež by zahrnovala mj. oblast práce s mládeží a neformálního učení.

1.9 EHSV rozhodně doporučuje, aby mládež na obou stranách měla možnost se strukturovaně zapojit do stávajících forem spolupráce. Strukturovaná a pravidelná účast britské mládeže by tak měla být umožněna, podporována a náležitě financována například v rámci každoroční akce EHSV určené pro mládež *Vaše Evropa, váš názor* ([10]), každoročních setkání Evropského parlamentu s názvem *LevelUp!* ([11]), *Evropských setkání mládeže* ([12]), procesu týkajícího se *dialogu EU s mládeží* ([13]) a podobných iniciativ.

1.10 EU a vláda Spojeného království by měly společně zvážit vytvoření a financování koordinačního fóra mládeže mezi EU a Spojeným královstvím, které by se skládalo mimo jiné ze zástupců Evropského fóra mládeže ([14]), Britské rady mládeže ([15]), organizace Young Scot ([16]), Fóra mládeže Severního Irska ([17]) a organizace Urdd ([18]) a jež by udržovalo pravidelný dialog a projednávalo nejnaléhavější otázky týkající se mládeže v rámci vztahů mezi EU a Spojeným královstvím. Na tyto subjekty by se měl soustředit EHSV, když při vypracovávání stanovisek ověřuje dopad předpisů EU na mladé lidi.

([4]) https://www.theguardian.com/politics/2023/aug/22/music-industry-workers-no-work-in-eu-since-brexit.
([5]) https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9658/.
([6]) https://www.europarl.europa.eu/delegations/cs/d-uk/activities/inter-parliamentary.
([7]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2023/749799/EPRS_ATA(2023)749799_EN.pdf.
([8]) https://www.lemonde.fr/en/france/article/2023/12/28/uk-lifts-brexit-obstacles-for-french-students-and-schoolchildren_6382995_7.html.
([9]) https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/youth/youth-sounding-board_en#current-youth-sounding-board.
([10]) https://www.eesc.europa.eu/cs/initiatives/vase-evropa-vas-nazor.
([11]) https://youth.europa.eu/news/join-us-level-i-care-i-vote_en.
([12]) https://european-youth-event.europarl.europa.eu/en/previous-editions.
([13]) https://youth.europa.eu/get-involved/eu-youth-dialogue/previous-eu-youth-dialogue-consultations_cs.
([14]) https://www.youthforum.org/.
([15]) https://nya.org.uk/byc/.
([16]) https://young.scot/.
([17]) https://niyf.org/.
([18]) https://www.urdd.cymru/en/.

1.11 Odvětví mládeže není podle dohody o obchodu a spolupráci zastoupeno v domácí poradní skupině EU ani v domácí poradní skupině Spojeného království. EHSV proto apeluje na Komisi, aby usnadnila plné a aktivní zapojení zástupců odvětví mládeže a odstranila veškeré finanční překážky, kvůli nimž se nemohou účastnit činnosti domácí poradní skupiny EU. Dále EHSV Komisi vyzývá, aby spolupracovala s vládou Spojeného království a nabádala ji k tomu, aby usnadnila zapojení britského odvětví mládeže do činnosti domácí poradní skupiny Spojeného království. Má-li tento orgán i nadále existovat a plnit svou úlohu, jež spočívá v podpoře dvoustranných vztahů, musí naslouchat názorům mladých lidí.

1.12 EHSV vítá projekt Britské rady *EU/UK Youth – Stronger Together* ([19]), který mladým lidem ve věku 15–30 let z EU a Spojeného království nabízí příležitosti k navázání kontaktů a spolupráce. EHSV je přesvědčen, že by tento projekt měl být považován za výborný příklad toho, jak lze usnadnit budoucí dvoustranné iniciativy EU a vlády Spojeného království zaměřené na propojení mládeže, posílení její účasti a vzdělávání.

Další formy zapojení mládeže

1.13 EHSV doporučuje zmapovat příležitosti pro mladé lidi, což by mohlo být velmi užitečné při budování kapacit pro vzdělávání zaměřené na praktické možnosti, které mají k dispozici. Měly by být formulovány jasné kariérní možnosti a zároveň by měly být mladým lidem ve školách, v různých sdruženích a v rámci kariérního poradenství předávány odborné znalosti. Tyto možnosti by měly zahrnovat i určitý program učňovské přípravy, například v oblasti zemědělství, založený na osvědčených postupech ([20]).

1.14 EHSV vyzývá k vytvoření centralizovaného a dostupného informačního centra pro mladé podnikatele, kteří kvůli novým přísným pravidlům upravujícím pohyb zboží a služeb přes Lamanšský průliv a nejistotě ohledně přístupu na trh i nadále pociťují dopad brexitu.

1.15 EHSV doporučuje zlepšit strukturované vzájemné učení, které je užitečné pro organizace občanské společnosti, a vytvořit také model, který by mohly převzít místní orgány a vládní resorty. Ačkoli ve Walesu celkově nedošlo k přerušení kontaktů se sítěmi EU, je třeba je posílit, aby byla i nadále zajištěna dlouhodobá přeshraniční výměna poznatků. Pozitivní je například skutečnost, že Fóru venkovské mládeže, které působí na úrovni EU, předsedá velšský zástupce. Skupiny mladých zemědělců však v současné době nemohou být členy Evropské rady mladých zemědělců (CEJA) ([21]), s výjimkou organizace NFU Next Generation ([22]), která zastupuje Anglii a Wales.

Systém registrace k pobytu ve Spojeném království pro občany a mládež EU

1.16 Postupy v rámci systému registrace k pobytu ve Spojeném království pro občany EU měly nežádoucí dopad i na mladé lidi. Každé dítě musí v tomto systému vyplnit svou vlastní žádost, kterou zpravidla podávají jeho rodiče. V některých případech nebyl tento požadavek z různých důvodů dodržen, což mělo pro děti vážné následky. Těm se přitom dalo předejít nebo je bylo možné zmírnit, kdyby byly k dispozici pokyny, jež by byly pro uživatele srozumitelnější, a případně by proběhla informační kampaň.

1.17 V souvislosti se zmíněným systémem registrace k pobytu ve Spojeném království a v některých členských státech EU vznikají i nadále komplikace, které mohou mít dopad i na děti a mladé lidi. Organizace hájící práva upozorňují na nebezpečí, že ve Spojeném království může vyrůst nová „generace Windrush“. Důvodem je skutečnost, že „čistě digitální“ systém může vést k případům, kdy děti pocházející z některých zranitelných skupin nebudou zaregistrovány. Je zapotřebí zajistit dodatečnou osobní podporu a 24hodinovou telefonní asistenční službu.

1.18 V EU stále nejsou k dispozici aktuální údaje, zejména pokud jde o žádosti o vydání pobytové karty v zemích s deklaratorními systémy, která umožňuje prokázat udělení statusu pobytu podle dohody o vystoupení. V důsledku toho nelze v současné době zjistit, kolik dětí a mladých lidí by mohlo mít do budoucna potíže prokázat svůj status. V některých zemích panuje dokonce nejistota ohledně registrace dětí nebo toho, zda musí mít průkaz a jak jej mají získat. V řadě zemí se objevují také různé problémy, pokud jde o sloučení rodiny. Na prosazování zájmů nejsou buď vynakládány žádné veřejné finanční prostředky, nebo je toto financování postupně ukončováno, a to i přesto, že těchto problémů neustále přibývá a jsou stále složitější.

([19]) https://www.britishcouncil.be/programmes/education/stronger-together.
([20]) https://www.wwf.org.uk/wales/land-of-our-future.
([21]) https://www.ceja.eu/home.
([22]) https://www.ceja.eu/who-we-are/people.

1.19 EHSV proto apeluje na Komisi, aby společně s vládou Spojeného království zahájily jednání s cílem přehodnotit otázku poskytování dodatečné osobní podpory a zachovat dosavadní financování, aby komunitní skupiny, organizace hájící práva a veřejné orgány mohly poskytovat svou podporu tak dlouho, dokud se budou objevovat problémy. EHSV vítá zprávu, že organizace British in Europe bude po dobu příštích 20 měsíců čerpat v rámci programu CERV Evropské komise ([23]) finanční prostředky na projekt zaměřený na budování kapacit a zvyšování informovanosti skupin v 11 zemích EU. Zároveň však Výbor podotýká, že dokud se budou objevovat stále nové problémy, bude zapotřebí zavést podobné financování i v členských státech EU.

Specifická situace Severního Irska

1.20 Nedostatek finančních prostředků, nekoordinovaný přístup a přidělování finančních prostředků bez znalosti situace v dané lokalitě znamená, že mládežnickým organizacím a komunitním skupinám chybí zdroje, Například prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF) rozdělovaly místní úřady na základě místních zkušeností. Skupinám, jako je např. severoirská organizace Disability Action NI ([24]), se tento model financování osvědčil jako perspektivní a spolehlivý. Nyní však těmto iniciativám hrozí, že svou činnost budou muset ukončit. V důsledku toho všeho je mír v Severním Irsku stále křehčejší. EHSV je proto pevně přesvědčen, že tyto otázky je třeba naléhavě řešit, aby se zabránilo tomu, že mladí lidé budou ve svém okolí hledat podporu u jiných subjektů, včetně polovojenských organizací.

1.21 EHSV nabádá EU, aby navázala spolupráci s příslušnými vládami Spojeného království, Irska a Severního Irska a společně se snažily zlepšit povědomí o účelu přeshraničního programu PEACE PLUS, který má podporovat mír a prosperitu v Severním Irsku a příhraničních hrabstvích Irska. V této souvislosti je třeba, aby si všechny strany dobře uvědomily, jak křehký je mír v Severním Irsku, a jak moc je tedy zapotřebí, aby EU podporovala program PEACE PLUS. Úlohu, kterou EU při podpoře tohoto míru sehrává, totiž nelze podceňovat. V tomto ohledu EHSV žádá všechny zúčastněné strany, aby aktivně propagovaly výhody programu PEACE PLUS a srozumitelným jazykem, který je pro mládež snadno pochopitelný, informovaly o rozsáhlých možnostech financování, jež tento program nabízí.

2 **Souvislosti**

2.1 Politické vztahy mezi EU a Spojeným královstvím se po přijetí dohody o vystoupení mezi EU a Spojeným královstvím, dohody o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím a Windsorského rámce výrazně zlepšily. Na úrovni občanské společnosti jsou vztahy i nadále silné, přátelské a založené na důvěře a spolupráci.

2.2 Tato dynamika se odráží ve výjimečných vztazích, které EHSV udržuje od roku 2021 s občanskou společností v celém Spojeném království a jež vedly k tomu, že podepsal memorandum o porozumění s organizací *Civil Society Alliance UK* a následně se Skotským poradním fórem pro Evropu. Dále byly díky této spolupráci uspořádány rovněž návštěvy Londýna, Edinburghu, Belfastu a Cardiffu, jež se uskutečnily v rámci přípravy tohoto stanoviska z vlastní iniciativy a informační zprávy z roku 2023 o provádění dohody o vystoupení mezi EU a Spojeným královstvím ([25]), a také další formální i neformální setkání členů EHSV s občanskou společností ze Spojeného království. Kromě toho EHSV navázal velmi dobré vztahy s příslušnými představiteli mise Spojeného království při EU, se zastoupením Skotska (*Scotland House*), zastoupením Walesu (*Wales House*) a zastoupením vlády Severního Irska v Bruselu.

2.3 Byly vytvořeny klíčové struktury pro monitorování provádění dohody o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím a Windsorského rámce, avšak bez zastoupení odvětví mládeže. Větší problém, který se objevil, se týká regionálního zastoupení a zdrojů, které by účast v těchto strukturách (zejména v domácích poradních skupinách) usnadnily.

([23]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/citizens-equality-rights-and-values-programme_en.
([24]) https://www.disabilityaction.org/.
([25]) https://www.eesc.europa.eu/cs/our-work/opinions-information-reports/information-reports/implementation-eu-uk-withdrawal-agreement-including-protocol-ireland-and-northern-ireland.

3 **Konkrétní připomínky**

3.1 Zásadním problémem, který ovlivňuje vztahy mezi EU a Spojeným královstvím v oblasti mládeže, je rozhodnutí Spojeného království opustit program Erasmus+. Jak dosvědčují hlavní partneři z řad podniků, pracovníků a neziskového sektoru, opětovným připojením k programu Erasmus+ by neměl být dotčen britský program *Turing*, velšský program *Taith* ani podobné britské mechanismy mobility zavedené po brexitu, které mají mnohem užší zaměření a disponují podstatně skromnějšími finančními prostředky, a které by tak mohly program Erasmus+ spíše doplňovat, než jej nahradit.

3.2 Ačkoli se Spojené království snažilo zavést alternativní modely k programu Erasmus+, a to na celostátní i decentralizované úrovni, zástupci odvětví mládeže mají za to, že tyto modely nenabízejí takové možnosti z hlediska dobrovolné mobility mládeže a neformálního učení ani financování formou provozních grantů, jaké dříve tomuto odvětví ve Spojeném království poskytoval program Erasmus+. Zatímco v rámci programu Erasmus+ čerpaly mládežnické organizace každoročně značné strukturální finanční prostředky na své projekty v oblasti pořádání neformálních návštěv a dalších aktivit (například v roce 2020 bylo mezi celkem 201 organizací rozděleno téměř 7 milionů EUR), program *Turing* (zaměřený výhradně na mobilitu vysokoškolských studentů), který byl následně zaveden, způsobil výpadek ve financování mládežnických organizací, které byly dříve závislé na programu Erasmus+. Jednou z těchto organizací je i Britská rada mládeže (národní rada mládeže Spojeného království), jejíž roční rozpočet včetně celého rozpočtu na mezinárodní aktivity klesl bezprostředně po brexitu kvůli ztrátě přístupu k programu Erasmus+ o 40 %. Ztráta tohoto zdroje financování a dlouhodobá absence odpovídající náhrady jsou podle dostupných informací částečně příčinou toho, že tato organizace vyhlásila ve čtvrtek 21. března 2024 platební neschopnost. Oba tyto faktory ještě umocňují také neutěšenou finanční situaci, v níže se ocitlo odvětví mládeže ve Spojeném království, jehož národní rada mládeže – která je jednou z nejstarších a nejvýraznějších v Evropě –, je po 75 letech služby pro mládež na pokraji naprostého kolapsu.

3.3 Ztráta programu Erasmus+ vedla k vytvoření dvou náhradních programů: celobritského programu *Turing* a velšského programu *Taith*. Ze zkušeností s oběma těmito programy vyplývá, že nenabízejí takovou škálu příležitostí jako Erasmus+ a že hospodaří s menším rozpočtem. Díky o něco vyššímu zájmu ze strany mladých lidí představuje program *Taith* dobrý příklad toho, jak usnadnit předkládání žádostí o finanční prostředky z programu Erasmus+, což je problém, na který řada zúčastněných stran v EU nestále upozorňuje. Zdrojem inspirace může být rovněž velšský zákon o dobrých životních podmínkách budoucích generací z roku 2015 ([26]), který veřejným orgánům ve Walesu ukládá povinnost zvážit dlouhodobý dopad jejich rozhodnutí. Tento zákon tedy lze považovat za určitou obdobu ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi. Kromě toho byl ve Walesu v této souvislosti jmenován i velšský komisař pro budoucí generace ([27]).

3.4 Erasmus+ je vnímán jako fond pro privilegované – pro mnohé je nedostupný, je obtížné o něj zažádat a v průběhu procesu podávání žádostí není k dispozici kontaktní osoba, která by zodpověděla základní otázky. Toto vnímání nemusí nutně odrážet realitu, je však třeba se jím zabývat, jak se ukázalo v souvislosti s účinností velšského programu *Taith*.

3.5 Kromě toho by EU měla pomoci mladým Britům – případně prostřednictvím spolufinancování ve spolupráci s partnery ze Spojeného království, kteří o to projeví zájem –, opět se zapojit do programů a využívat také příležitosti k dobrovolnické činnosti a neformálnímu učení, jaké nabízí například Erasmus+, a to až do doby, než se některá z budoucích vlád Spojeného království k tomuto programu znovu připojí. Spojené království by na druhou stranu mohlo ve svých stávajících programech učinit totéž pro mladé lidi v rámci EU.

3.6 Britské mládežnické organizace vyjadřují politování nad rozhodnutím vlády Spojeného království vystoupit z programu Erasmus+. Toto rozhodnutí podle nich brání nejen v přístupu britského odvětví mládeže k nezbytným finančním prostředkům, ale také v zapojení do známých programů, jako jsou Evropský sbor solidarity a konference pořádaná v rámci dialogu Evropské unie s mládeží, což jsou dva programy, v jejichž případě přestavovalo Spojené království jednoho z hlavních účastníků.

3.7 Britské mládežnické organizace rovněž uvedly, že sice podporují opětovné zapojení do programu Erasmus+, tento program by však mohl přístupnější a účinnější, kdyby byl – podobně jako program *Taith* – více přizpůsoben zeměpisným specifikům a poskytován lokálnějšími subjekty.

([26]) https://www.futuregenerations.wales/about-us/future-generations-act/.
([27]) https://www.futuregenerations.wales/.

3.8 Mládežnické organizace dále projevily obecné přání, aby byl kladen větší důraz na ty prvky programu, které se týkají neformálního vzdělávání, neboť se obávají, že nedostatečná propagace těchto prvků ze strany Komise by mohla vést k rozšíření falešného dojmu, že tento program je určen pouze studentům ze střední třídy.

3.9 Vzhledem k tomu, že v letech 2014–2018 bylo mezi 376 kulturních a tvůrčích organizací se sídlem ve Spojeném království rozděleno 89,5 milionu EUR ([28]), odchod Spojeného království z programu Kreativní Evropa výrazně oslabil kulturní vztahy mezi EU a Spojeným královstvím a jeho decentralizovanými správními orgány ([29]).

3.10 V zájmu zvýšení účinnosti a celkové reprezentativnosti společné domácí poradní skupiny EU – Spojené království a fóra občanské společnosti je zapotřebí zlepšit strukturální zapojení mládežnických organizací z decentralizovaných regionů Spojeného království.

3.11 Ve strategii EU pro mládež ([30]) se uvádí, že „členské státy by měly povzbuzovat mládež a další zúčastněné strany k vytváření společných iniciativ například v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, digitálních technologií, sportu či udržitelnosti a mezinárodní spolupráce, a to při plném využití potenciálu financování EU“. Tato část nové strategie EU pro mládež by se mohla stát základem pro vypracování příslušných společných iniciativ mládeže z EU a Spojeného království.

3.12 Fond společné prosperity Spojeného království (UKSPF) je domácí vládní náhradou za Evropský strukturální a investiční program. Rozpočet tohoto fondu činí 2,6 miliardy GBP. Nelze jej však srovnávat s financováním z EFRR nebo ESF (ke kterým již Severní Irsko nemá kvůli brexitu přístup), jelikož tyto programy byly vypracovány v partnerství s místními orgány, a ty všechny přímo znají skutečné problémy v praxi. Naproti tomu v případě fondu UKSPF nejsou do přípravy programu místní orgány zapojeny, což může mít nepříznivý vliv na řešení místních problémů.

3.13 Iniciativy jako PEACE PLUS a *Shared Island Youth Forum* přispěly k udržení stability v Severním Irsku tím, že financovaly skupiny občanské společnosti a mládežnické organizace. Navzdory těmto programům však byla v Severním Irsku zaznamenána zvýšená aktivita polovojenských jednotek ([31]), která je důsledkem toho, že se severoirská mládež cítí stále více opomíjena, zejména na obecní úrovni. Na tuto skutečnost upozornil nedávno také Výbor pro záležitosti Severního Irska britského parlamentu ([32]) a stejně tak vyzněly i jednání EHSV s klíčovými zúčastněnými stranami ze Severního Irska a údaje z průzkumu shromážděné pro účely tohoto stanoviska.

3.14 Vzhledem k jedinečnosti situace v Severním Irsku zde otázky týkající se práv představují obzvláště citlivé téma. Tuto problematiku by bylo nejvhodnější řešit zřízením podskupiny pro práva v rámci smíšené poradní pracovní skupiny Spojeného království a EU, která by mohla pomoci rozptýlit obavy týkající neomezování práv, jak je uvedeno ve Velkopáteční/Belfastské dohodě.

V Bruselu dne 24. dubna 2024.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Oliver RÖPKE

([28]) https://www.ietm.org/en/node/11501.
([29]) https://multimedia.europarl.europa.eu/en/webstreaming/cult-committee-meeting_20240124-1430-COMMITTEE-CULT.
([30]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:52018DC0269.
([31]) https://www.belfasttelegraph.co.uk/news/northern-ireland/paramilitaries-grooming-young-and-preying-on-single-mothers-report-finds/a23525029.html.
([32]) https://publications.parliament.uk/pa/cm5804/cmselect/cmniaf/43/report.html.